

Bedrijfsontwikkeling: Actieplan Ammoniak varkenshouderij

Om te voldoen aan het Actieplan Ammoniak hebben veel varkenshouders de laatste jaren geïnvesteerd in ammoniakreducerende systemen. Welke regels van toepassing zijn, is onder andere afhankelijk van de grootte van het bedrijf. In grove lijnen is er de volgende verdeling:

- IPPC bedrijven (>750 zeugen of 2.000 vleesvarkens)
→ zijn al verplicht emissiearm
- Bedrijven met 100-750 zeugen en 250-2.000 vleesvarkens
→ emissiearm per 2010, maar met uitstel gedoogd tot uiterlijk 1 januari 2014 (Actieplan Ammoniak)
- Bedrijven met maximaal 100 zeugen of 250 vleesvarkens
→ emissiearm per 2013 of stoppersregeling.

Voor de groep met middelgrote bedrijven is er vanuit het Actieplan Ammoniak uitstel mogelijk. In principe moeten deze bedrijven per 1 januari 2013 emissiearm zijn. Voor de bedrijven die per 1 januari 2013 onder het Activiteitenbesluit (zie kader) vallen en dat ook in de nieuwe situatie doen (onder IPPC grens) kan de realisatietermijn onder bepaalde voorwaarden zijn opgeschort naar 1 januari 2014.

Stoppersregeling

De stoppersregeling houdt in dat met eenvoudigere maatregelen toch voldoende ammoniakreductie kan worden gerealiseerd. Hieronder vallen bijvoorbeeld de mogelijkheden van balans-

ballen (zie afbeelding), voermaatregelen (zie kader Voer) en technische voorzieningen. Ook het houden van minder varkens of het combineren van maatregelen is mogelijk. Het is zoeken naar het best haalbare rendement. De realisatietermijn is onlangs opgeschort met drie maanden tot 1 april 2013. De vergunning (milieu) dient te worden aangepast middels een melding Activiteitenbesluit.

Voor een advies dat is afgestemd op uw bedrijfssituatie kunt u contact opnemen met de Adviesdienst Bedrijfsontwikkeling.

Activiteitenbesluit

Het Activiteitenbesluit vervangt vanaf januari 2013 het Besluit Landbouw Milieubeheer en stelt tevens milieuvorschriften aan alle landbouwbedrijven. Voor veel intensieve veehouderijen - tot bepaalde omvang - wordt de vergunningplicht vervangen door een meldingsplicht, waardoor milieuprocedures sneller gaan. Voor veel melkveehouderijen gold dit al. Op www.infomil.nl kunt u hier meer over lezen.

Voermaatregelen

Aanpassingen in het voer kunnen ook bijdragen aan ammoniakreductie. Deze voermaatregelen kunnen in drie groepen worden verdeeld:

→ Toevoegen benzoëzuur

Benzoëzuur heeft als typische eigenschap dat dit zuur met de urine wordt uitgescheiden en de urine aanzuurt, waardoor de ammoniakemissie vermindert.

→ Verhoging NSP

Voor dragende zeugen bestaat de mogelijkheid om het NSP-gehalte (= niet zetmeelkoolhydraten) een fractie te verhogen. Hierdoor wordt er meer stikstof in de mest uitgescheiden dan in de urine. Daarnaast wordt de mest aangezuurd en zo de uitscheiding van ammoniak uit de mest gereduceerd.

→ Verlaging ruw eiwit

Ruw eiwit bevat gemiddeld 6,25% stikstof. Als dit niet wordt gebruikt voor spiereiwit dan wordt het omgezet naar ammoniak en uitgescheiden. Ruw eiwit bestaat uit verteerbare en onverteerbare delen. De verteerbaarheid wordt bepaald door de kwaliteit van de grondstoffen. Zo heeft vismeel een zeer hoge verteerbaarheid. Het is dus zoeken naar een optimum tussen minder ammoniak (minder ruw eiwit), behoud van groei (voldoende verteerbaar eiwit) en de optimale kostprijs.

Overleg met uw voerspecialist wat in uw situatie de beste oplossing is.